

Sähkölaitteiston käytönjohto- järjestelmän hyväksyntä

5.11.2021

Sisällysluettelo

1. Sähkölaitteiston käytönjohtojärjestelmä	2
1.1 Yleistä	2
1.2 Käytön johtajaa koskevat vaatimukset.....	2
1.3 Käytön johtajan tehtävät	2
1.4 Miksi sähkölaitteiston käytönjohtojärjestelmä	3
2. KJJ-hyväksynnän vaatimukset.....	3
2.1 Toiminnanohjaus	4
2.2 Toiminnanohjauskäsikirjan sisältövaatimukset.....	4
2.2.1 Yleiset asiat	4
2.2.2 Henkilökunnan ammattitaito ja sen ylläpito	4
2.2.3 Tietoturva ja salassapito	5
2.2.4 Huolto- ja kunnossapitotoiminta.....	5
3. Sähkölaitteiston käytönjohtojärjestelmä -hyväksynnän peruutus.....	5
Versiohistoria.....	5

1. Sähkölaitteiston käytönjohtojärjestelmä

1.1 Yleistä

Sähköturvallisuuslain (1135/2016) 60 § määrittää milloin sähkölaitteiston haltijan on nimettävä käyttötöitä varten sähkölaitteistolle käytön johtaja. Käytön johtaja on nimettävä, jos

- 1) sähkölaitteistoon kuuluu yli 1 000 voltin nimellisjännitteisiä osia, lukuun ottamatta enintään 1 000 voltin nimellisjännitteellä syötettyjä yli 1 000 voltin sähkölaitteita tai niihin verrattavia laitteistoja,
tai
- 2) sähkölaitteiston liittymisteho, jolla tarkoitetaan sähkölaitteiston haltijan kiinteistölle tai yhteiselle kiinteistöryhmälle rakennettujen liittymien liittymistehojen summaa, on yli 1 600 kVA.

Haltijan tulee tehdä ilmoitus sähkölaitteistosta ja käytön johtajan nimeämisestä sähköturvallisuusviranomaiselle kolmen kuukauden kuluessa sähkölaitteiston käyttöönotosta. Sähkölaitteiston haltijan on nimettävä uusi käytön johtaja kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun käytön johtaja vaihtuu tai on estynyt hoitamasta tehtävänsä muuten kuin lyhytaikaisen poissaolon vuoksi.

Sähkölaitteiston käytönjohtojärjestelmän hyväksyntä on Henkilö- ja yritysarviointi SETI Oy:n kehittämä hyväksyntä, jolla lakisääteisen tason lisäksi voidaan osoittaa sähkölaitteiston käytönjohto-palveluita tarjoavan yrityksen suunnitelmallinen ja lisävaatimukset täyttävä toiminta. Sähkölaitteiston käytönjohtojärjestelmän hyväksynnästä käytetään lyhennystä KJJ-hyväksyntä.

1.2 Käytön johtajaa koskevat vaatimukset

Käytön johtajan tulee olla sähkölaitteiston haltija tai tämän palveluksessa. Käytön johtajana voi toimia myös sellaisen yhteisön palveluksessa oleva henkilö, jolla on sähkölaitteiston haltijan kanssa sähkölaitteistoa koskeva kunnossapitosopimus. Lisäksi henkilö, joka ei ole sähkölaitteiston haltijan palveluksessa, voi olla käytön johtajana, kun sähkölaitteistoon kuuluu enintään kolme, enintään 20 kilovoltin muuntamoita tai kytkinlaitosta.

Sähköverkonhaltijan käytön johtajan palvelussuhteeseen sovelletaan, mitä sähkömarkkinalaissa säädetään.

Sähkölaitteiston haltijan on annettava käytön johtajalle riittävät mahdollisuudet johtaa ja valvoa käyttötöitä. Sähkölaitteiston haltijan on lisäksi annettava käytön johtajalle tarvittavat tiedot sähkölaitteiston rakennus- ja korjaustöistä sekä niihin liittyvistä tarkastuksista.

1.3 Käytön johtajan tehtävät

Käytön johtaja vastaa, että

- 1) sähkölaitteiston käytössä ja huollossa noudatetaan sähköturvallisuuslakia,
- 2) sähkölaitteisto on sähköturvallisuuslain edellyttämässä kunnossa,
- 3) käyttötöitä tekevät henkilöt ovat ammattitaitoisia ja riittävästi tehtäviinsä opastettuja.

Käytön johtajan on tunnettava sähköturvallisuutta koskevat vaatimukset ja ylläpidettävä ammattitaitoaan.

1.4 Miksi sähkölaitteiston käytönjohtojärjestelmä

Sähköturvallisuuslaki vaatii käytön johtajan nimeämistä edellä kohdassa 1.1 mainittuihin kohteisiin ja käytön johtajan vastuu on laaja. Käytännössä käytön johtaja vastaa siitä, että kiinteistön koko sähkölaitteisto (keski-jännitekennosta viimeiseen pistorasiaan saakka) on turvallinen ja että käytössä sekä huollossa noudatetaan sähköturvallisuuslakia. Lisäksi käytön johtaja yleensä mm. tilaa lakisäätöiset määräaikaistarkastukset, hoitaa niissä havaitut puutteet kuntoon, valvoo urakoitsijoiden lisä- ja/tai muutostyöt sekä toimii haltijan sähköalan asiantuntijana.

Kiinteistön haltija voi vakuuttua hyväksytyin toiminnanharjoittajan ammattitaidosta hoitaa ja kehittää käytön johtotoimintaa sekä voi luottaa siihen, että hänellä on sähköalan asiantuntija käytettävissä. Kaikki kiinteistön omistajat/käytönjohtajuussopimuksia tekevät tai kilpailuttavat henkilöt eivät pysty itse todentamaan yrityksen ja sen henkilöiden ammattipätevyyttä. Sopimuksia tehdään, koska laki vaatii, eivätkä kiinteistöpäälliköt välttämättä pysty ottamaan kantaa muuhun kuin käytönjohtajuussopimuksen hintaan. Alalla on eritasolla tehtäviään hoitavia käytön johtajia, toki on myös erisisältöisiä käytön johtajuussopimuksia.

Sähkölaitteiston käytönjohtojärjestelmä on yrityksen toiminnallisen laadun osoitus, jonka tarkoituksena on osoittaa kiinteistöjen haltijoille/käytönjohtajuussopimuksia tekeville, että hyväksynnän omaavan yrityksen henkilöt täyttävät asetetut vaatimukset ja yritys on tehnyt käytönjohtotoiminnalleen vaatimustenmukaisen kolmannen osapuolen hyväksymän toiminnanohjausjärjestelmän.

2. KJJ-hyväksynnän vaatimukset

Sähkölaitteiston käytönjohtojärjestelmän hyväksynnän vaatimukset:

- Käytönjohto palveluita suorittavalla henkilöllä tulee olla sähköpätevyys 1, rajoitettu sähköpätevyys 1, sähköpätevyys 2 tai vastaava kumoutuneen sähkölain mukainen sähköpätevyys todistus
- Käytönjohto palveluita suorittavalla henkilöllä tulee olla voimassa oleva hätäensiapukoulutus ja sähkötyöturvallisuusstandardin SFS 6002 koulutus
- Toiminnanharjoittaja, yritys tai toiminimi, on merkittynä kaupparekisteriin
- Toiminnanharjoittajalla on käytössä kirjallinen toiminnanohjausjärjestelmä, jossa kuvataan käytönjohtajana toimimisen erityispiirteet
- Toiminnanharjoittajalla on toiminnanvastuuvakuutus (min. 500 000 €/vakuutustapahtuma)
- Toiminnanharjoittajalla on Vastuu Group Oy:n Luotettava kumppani -sopimus, jonka mukaan vaadittavat tiedot ovat jatkuvassa valvonnassa ja kunnossa, tai henkilö pystyy osoittamaan samat tiedot vastaavalla tavalla
- Sähkölaitteiston käytön johtaja pitää yllä ammattitaitoaan, josta on osoituksena koulutusrekisteri ja – suunnitelma

Vaatimustenmukaisesti toimivan hyväksytyin toiminnanharjoittajan Sähkölaitteiston käytönjohtojärjestelmä hyväksyntä on voimassa toistaiseksi. Hyväksynnän saanut toiminnanharjoittaja on jatkuvan valvonnan alaisena, jossa mm. vuosiraportoinnilla kontrolloidaan, että henkilö(t) on todistuksen voimassaoloaikana

toiminut alan tehtävissä ja osallistunut viiden vuoden aikana vähintään kolme kertaa sähköalan ammattihenkilöille suunnattuun ammattitaitoa ylläpitävään koulutukseen. Vuosiraportointi toimitetaan seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja yhteydessä viiden vuoden aikana/välein hakijan tulee toimittaa raportti suoritetusta yhden kohteen katselmuksesta.

2.1 Toiminnanohjaus

Toiminnanohjauksella tarkoitetaan dokumentoitua menetelmäohjeistusta, jossa kuvataan kuinka yritys hoitaa käytönjohtajuuksia. Toiminnanohjauksen olemassaolo osoitetaan käsikirjalla, joka kuvaa asiakaslähtöisesti yrityksen käytönjohtajuuden toimintatavat.

2.2 Toiminnanohjauksikäsi kirjan sisältövaatimukset

2.2.1 Yleiset asiat

Käytön johtajan ja/tai kunnossapitoyhteisön tiedot:

- yrityksen nimi ja osoitetiedot
- Y-tunnus
- perustamisvuosi
- pääomistajat
- liikevaihto
- jäsenyydet eri järjestöissä
- maininta Vastuu Group Oy:n Luotettava kumppani -palvelusopimuksesta tai kuvaus miten vastaavat tiedot toimitetaan muulla tavoin.

Lyhyt kuvaus käytönjohtotoiminnasta ja toimintatavoista, joissa määritellään mm.

- sähkölaitteiston käytönjohtajan tehtävät,
- tiedonvaihtokäytännöt haltijan kanssa,
- kohteen riskiarviointi ja menettelytavat poikkeustilanteissa,
- kuinka tehtäviä yrityksessä hoidetaan,
- oma huolto- ja kunnossapito-organisaatio,
- menettelytavat kun käytetään alihankkijoita esim. erityistöissä.

Yrityksen käytön johtoyksikön organisaatiokaavio, josta selviävät eri henkilöiden vastuualueet ja sijaistus.

2.2.2 Henkilökunnan ammattitaito ja sen ylläpito

Käytön johtoyksikön toimintaan osallistuvasta henkilöstöstä on pidettävä yllä koulutusrekisteriä, jossa esitetään mm. henkilöiden:

- koulutus,
- työkokemus,
- sähköpätevyys,
- ns. korttikoulutukset,
- erityisosaaminen,
- turvallisuus selvitykset,
- perehdytykset ja
- koulutussuunnitelma kolmeksi vuodeksi eteenpäin.

2.2.3 Tietoturva ja salassapito

Toiminnanharjoittajalla on oltava käytössä tietoturvaohje, jossa määritetään mm. toimintamallit asiakirjojen säilytykselle ja asiakkaan tiloissa toimimiselle. Asiakaskohtaiset tietoturva-vaatimukset on huomioitava.

Käytönjohtopalveluita suorittavien henkilöiden kanssa on tehtävä salassapitosopimus, joka on tarvittaessa oltava kohde-/asiakaskohtainen.

HUOM. Yrityksen henkilöstön on pidettävä salassa asiakkaaseen liittyvät asiat eikä asiakkaan tietoja saa paljastaa kolmansille osapuolille.

2.2.4 Huolto- ja kunnossapitotoiminta

Kohdekohtaiset huolto- ja kunnossapitosuunnitelmat on oltava kuvattuna sekä toimintatavat, miten niiden kanssa toimitaan.

3. Sähkölaitteiston käytönjohtojärjestelmä -hyväksynnän peruutus

Mikäli yritys ei täytä toiminnalle asetettuja vaatimuksia voidaan hyväksynnän voimassaolo katkaista määräajaksi tai peruuttaa pysyvästi. Sähköturvallisuusviranomainen Tukes voi kieltää henkilöä tai toiminnanharjoittajaa toimimasta käytön johtajana. Mikäli Tukes kieltää henkilön toimimisen käytön johtajana, kyseinen henkilö poistetaan hyväksynnän vastuuhenkilöistä. Yrityksen hyväksyntä säilyy voimassa, mikäli toiminnanharjoittajalla on muita käytön johtajan tehtäviä hoitavia vastuuhenkilöitä. Tukesin kieltäessä toiminnanharjoittajan toimimisen käytönjohtopalveluita tarjoavana tahona, peruutetaan toiminnanharjoittajan hyväksyntä.

Versiohistoria

Versio 0.1 5.11.2021